

A HÉT

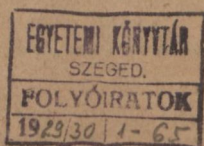
Felelős szerkesztő: Fefér Árpád

Igazgató: Sárkány Sándor

„A HÉT“-nek ezt a számát kizárólag propaganda céljaira szántuk. - A lapvállalatot átszervezzük, hogy „A HÉT“ ~~nívóban, tartalmában és terjedelmében~~ újra a szokott módon jelenhessen meg. Addig is kérjük olvasóinknak és általában a lap minden jóbarátjának türelmét és szeretetét, amikre a továbbiak során — hitünk szerint — érdemesnek fogunk mutatkozni.

„A HÉT”

szerkesztősége és kiadóhivatala

Kesergő szerelem

Írta: Fehér Árpád.

1802 ősze csudálatosan szép ős volt. Szeptember utolján még vén-asszonyok nyarának arany sugárzata tündökölt Tihany öreg sziklanomtokán és a füredi szőlőkben olyan fűtők teremtek, hogy messzi földről csadájára jártak. Evék multával is emlegették, hogy akkora szőlőszem is akadt, mint kis gyermek ökle. A fák másodszor virágoztak a kertekben, ahol itt-ott fölcsendült a cigány muzsikája és vidám pohárkoccintás dőlben s alkonyatkor. Számos uraság fürdőzött még e lájon, sudár leányok, kacagó asszonyok gyülekeztek a savanyuvíz forrása körül és esténkiat vándorszínészek deklamáltak igen csak szívhezszólóan a gyöngébb lelkületűeknek.

Kisfaludy Sándor unta már a hangos társaságot. Unta az ünneplést is és unta szörnyű módon, hogy lép-ten-nyomon a fülébe szavallák: »Mint a szarvas, kit megére a vadász mord fegyvere.« Mióta a »Kesergő szerelem« elhagyta a sajtót, szegényebbnek érezte magát. Mint a szülő, kitől elvették gyermekét. Mint a szerelmes, ki elárulást eszentebb tiltkail. Menekülni szeretett volna innn, hogy elvonulva megpihenjen. Mily nagy volt tehát az öröme, midőn egyik reggelen a veszprémi posta megérkezett és levelet hozott a számára. Nemes-nemzeles és vitézlő szent — István király — szabadjai Rozsos Gáborék küldték, ohgy még ez ősön szerény hajlékukat fölkeresni el ne mulassza. Rozsosék távoli atyafiai voltak, de a szegől-végről való rokonságon kívül más is vonzotta hozzájuk. Nem volt gyermekük, ám nyugalmas kastélyuknak híres kincse: a könyvtár-szoba, hol napestig el lehetett buvárkodni és széles ablakának dobogóján állva lelátni a távoli Balatonra, amint Almádi felé két hegy nyílását esőkolgattja.

Gyakorta járt ott Kisfaludy és most is nagyon vágyakozott. Nem téová-zott tehát. Rákövetkező hajnalon már neki is indult. Előbb még levelet írt Kámba ifju hitvesének, ki már előbb hazatért Füredről oda, aztán fölra-katta a holmiját a vendéglátó Purg-lyék négylovas, kényelmes szekere-re és elindult a veszprémi országuton.

Pirkadt a hajnal s a füredi nagy erdőben az ős fa bogycái kékeltek és pirosultak. Kisfaludy szekere gyorsan gördült tova s a költő köpenyében burkolódzva szunyókált egy kicsit. Mikor szemét fölnyitotta, már mé-lyen benn az erdőben jártak s a hi-res nagy völgyön kapaszkodtak föl-felé. Sötét sálort vontak az út fölé az erdő ősi fáit. A kocsis mellett ült régi szolgálja térdére rakta pisztolyait és Kisfaludy is megtapogatta a ma-gáét köpenye zsebében. De az erdő

még mélyen aludt és mosolyogva gon-dolt rá, hogy nem történt meg soha, hogy költőre támadt volna a zsvány. Távol barátságosan zengte első egy-hangu dalát a kakukk és mire oda-érték, hol Csupak felé ágazik el az út, egészen megvirradt. Vértörő fo-lyamban mesakodott a vidék s messziről odalátszottak a szőlősker-tek, serény leánysereg hajuldozott a dus tókék között és a prësházak kö-rül ingujjra vetkőzött férfiak sü-rögtek.

Itt már letértek az országutáról és dimbes-dombos dűlőben haladt to-vább a szekér, apró völgyekben, majd füves dombtetőkön. Egyhelyütt egé-szen a Balaton partjánöz közel jár-tak, órákosszat tengernyi nádas mel-lett. A nádas szélén vidáman fürdött a bibic és barátságosan pislogott a költő felé a vadkaesa. Aztán elhagy-ták Arácsot és mire délre járt a nap, messziről megpillanták Almádi dombjait. A kocsis most már seré-nyen nógatta a paripákat, míg végül a dombok mögött eltűnt előlük a Ba-laton és csakhamar céljukhoz köze-leddtek. Ritkás tölgyerdőből kibuk-kanva, a költő megpillantotta Ro-zsosék birtokát, a szabadi határ fe-tarótt mezőit, melyek fölött ökönyá-lusztolt és pacsirtaszó zengett. A sze-kér megkerülte a falut, nagy ostorpa-toglatással elvágatott a templom me-llett és befordult a Rozsos-kas'ély vi-rágos udvarára. A kastély mintha il-lalban égett volna. Piros lángba bo-rult tetéljéig befődte a vérvörös fu-tórózsa, harmadszori intenadta vi-rágzásban.

Nosza nagy volt a kastélyban a meglepetés, mert Kisfaludy ilyen gyors megérkezésére mégsem számí-toztak. A Rozsos-pár dédelgetve fogta karjára a költőt mint valami gyer-meket, folyton mondogatva, hogy nohát most már egyhamar mi el nem eresztünk. De Kisfaludy szabadko-zott: hamarosan haza kell térnie,

mert mégsem járja, hogy fiatal há-zas sokáig elmaradjon hitvesének ol-dala mellől. Meg aztán bevallotta, hogy már igen nagyon vágyakozik Ró-zája után. Ennek az utazásban el-töltött őszi napnak a melegsége át-fűtötte a szívet, csengelt-zengett a fülében a szüretelők éneke és mikor este a vendégszobában pihenőre tér-, olyan szépeket álmodott mintha ti-zenötéves volna.

Másnap korán reggel a költő be-járta a falut. Szerette Szabadit ki-nek házai a köves völgyben el-szórva fehérlettek. Fölkereste a nagy kutat is, hol valamikor erdő mélyén buzgó forrás fakadt. Ott pihent meg az üdítő víznél egykor a szent király és boldog jókedvben fölzsabadította a hegyen lakó jobbágyokat. Így lett mindenki nemessé Szent-Király-Sza-badján, de bizony a föld csak köves-nek maradt és a sok nemes szegény-nek.

Ebédidőig Kisfaludy a könyvtárban szórakozott, aztán újra séára indult, felé a völgyben, az erdei ösvényen, amerre a Balaton felé halad az út. A Malom-völgyben a forrást fölkeresni el nem mulasztotta. Hé! éve már, hogy mikor, mint testőrhadnagy Bécs-ből szabadságra tért haza, a »Kesergő szerelem« néhány strófája ott a fű-ben fekve csendült meg a lelkében. Keresztülvergődött az erdő mélyén, el-elvesző gyaloguton és kibukkant a széles völgybe, a le nem taposott vad-virágok, a szépségesen éneklő ma-darak paradicsomába.

Messze, Vörösberény felől odaha-latszott a kis patak malmának zugása. A malom felől, a fűbe vesző uton nap-sütötte arcu parasztleány közelédt. Mikor a forráshoz ért, letette a fejé-ről a kosarat, mely hamvas ősziba-rackkal volt telítve. Aztán lehajolt a forráshoz és ivott tiszta, üdítő vi-zéből. Majd énekelni kezdett. Kisfa-ludy izgatottan, dobogó szívvel hall-gatta:

»Meddig tart ez iszonyu
Létem dúló háboru...«

Kisfaludy gyönyörködve hallgatta a sokáig pihenő leányt, aki őt csak most vette észre. Akkor szemét le-sütve, köszönt és a kosarat fejére kapva, el akart osonni. De a költő elébe állt.

— Folytasd csak, folytasd csak, lel-kem, az éneket. Vajjon kitől tanul-tad?

A leány ijedten állt a daliás ne-mes ember előtt. Csak hosszas fag-gatásra felelt irulva-pirulva:

— A kisasszonyomtól, Kenessey Klárikától...

— Szerelmes a kisasszonyod? — kérdezte tovább a költő.

— Azt nem árulta el nekem — mondta most már nekibátorodva a mondta meg, hogy kibe... De na-leány. — Azaz, hogy... azt nem gyon sokat sir a kisasszony és én is

• (Folyt. köv.)

Budapesti Nemzetközi Vásár

1926 április 17—26.

Rendezi a Budapesti Ke-reskedelmi és Iparkamara

Szállítási, utazási és vizumkedvezmények

Képviseltek Magyarország és a külföld összes na-gyobb városaiban

Tungsram

A fejhallgató gyári jele:

„Tungsram“

A vacuumcső gyári jele:

Csak gyári jellel

ellátott fejhallgatót

és vacuumcsövet

használjon.

Kapható mindenütt

Egyesült Izzólámpa

és

Villamossági Rt.

Ujpest.

A művész

Írta: **Ily János**

Valamikor beszédes nagy betűkkel rikoltot belé a neve a város élébe. A hirdetőoszlopok felét az ő híres céllovó művészetének reklámjai foglalták le. Akkor még Mister Charles néven szerepelt az orfeumok színpadán. Azóta visszaszülyedt megint első nevéhez, a Károlyhoz. Egyszer észrevették, hogy a keze már remeg, a szeme sem olyan biztos, mint híressége első éveiben, egyik este elhibázta a célt, kidobták az orfeumból. Különdön boylongott egyideig. Keresve régi dicsőséget, forró asszonyos, tisztes estéket, de mind mélyebbre iszaposodott, a nagy mosárban, amelybe a keze és a szeme bizonytalansága miatt becsúszott. Mister Charles, a híres céllovó már senki sem ismerte. Az emberek egyideig még beszéltek róla. Öregük úgy emlegették unokáiknak, mint a legszenzációsabb orfeum produkciót, amit világéletükben láttak. Azóta már sehol sem hallotta a nevét. Néha, titokban végigtapogatót félénk, reszkető kérdéseivel a nagyérdemű közönség egy-egy tagját, emlékszik-e még Mister Charlesra, a híres céllovóra, aki a föllobogtatót röptében epüfántotta, vagy a színpadra állított gyerekek fejéről durrantotta le az almát? De senki sem emlékezett már rá. Kialudt hát a lámpás, utolsó szikrája rég vetett lóbot, itt az éjszaka, aludni kell, mámorral, itallal, bubánattal takarózni.

Egyszer visszajött régi diadalnak sínre. Eudaestre. Ápródot sörszaga, sötét kis koresmákba jár. Furcsa szomorú arcu, sokat ivó emberek közé. Örült, hogy nem ismeri senki. Biztosan azt hiszik, hogy már régen meghalt. Mister Charles, a híres céllovó már ott porlad valahol idegen temetőben. Még az emléke is kihunyt már a legöregebb agyból is. Szerette a bánatos, hejehujázó, szomorú, nótáskedvű embereket. A pörkölttelos abroszra mélyen ráhajlotta a fejét és lopva figyelte a körülöttről diskuráltak az emberek. Az egy-patakzó szöbes-édel. Sok mindenféle más apró-cseprő dolgairól, szürke kis bánatokról, hűtlen asszonyról, rossz horról kevés fizetésről, csak művésztől nem. Csodálkozott előtlen nagyon. Az ő idejében róla beszéltek mindenféle. Most senkitől sem halja emlegetni a cirkuszt, vagy az orfeumot.

Mintha belefásultak volna az emberek a gondolatba, hogy kell egy pár embernek lenni, aki az életét kockáztatja oda, hogy a régi és a nagy merészebb helyen, aki a nagyszerű tudásával elkészítette az ügyelleneget, a szürkétet törpe földi gonodkban a nézőtérén gubbaszkodó emberverebeket. Ugy látszik, hogy a tungsram kerékedett fölül és meghalt a művészet varázsa az emberek számára. Valami új világ kerékedett a régi csodákban hívó és csodákat bámuló élet fölött. Meri szentül hitte, hogy mindaz, amit ő csinált valamikor, az a legfőképesebb, a legtehezebb produkció, művészet volt, bárki bármint monjon is. Olyan amilyenek a fényes soha sem fakultat meg még ha az ő keze reszkett is és a szeme olyan bizonytalan, hogy a malomkerék nagysága célt sz tudná már eltalálni.

Egy este bevetőltött egyik kis külvárosi mulatóba. Az ajtóra akasztott nagy táblán egy nevet harsogott feléje: „Itt látható Mr. Charles, a híres céllovóművész, aki hosszú külföldi útja után most lép föl újra Magyarországon. Egyedül nálunk! Ezt mindenkinek meg kell nézni!”

Hm! Először édesen szaladt a szívére a neve, az ő eltaposott, megkopott szegény, régi művészneve: Mister Charles!... Azután gúnyos mosoly fintorodott az arcára: Hossza külföldi út!... Ugy érezte magát, mint a sikkasztó, aki őt mikor kikerült a börtönből azt mondják, hogy hosszabb utazáson vett részt. Ostoba humor! — keseredett el az arca. Majd ökölbbe szorult a keze. A szemében fölpárazsolt a régi dachnak, büszkeségnek villanása. Itt valaki gúnyt űz a nevével! Hagyják békén az ő multbamerült szomorú nevét, mert jaj lesz a gúnyt űzőknek!

(Folyt. köv.)

A HÉT

Társadalmi, irodalmi és közgazdasági ujság

Felelős kiadó: **Fehér Árpád.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Sip-ucca 3. szám.

Telefon: **József 113—27.**

Előfizetési árak:

Egész évre 200.000 K (16 pengő) — Fél évre 100.000 K (8 pengő) — Negyedévre 50.000 K (4 pengő.)

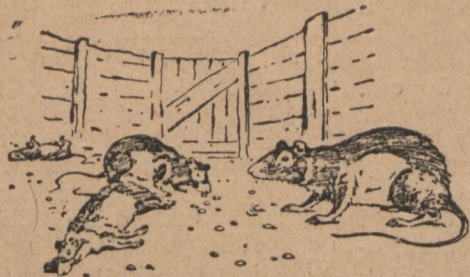
HELIOS-könyvnyomda. Budapest, Sip-ucca 3.
Felelős vezető: Weitz Károly.

Belsőségekben
méregmentes
patkányirtó

CILCON

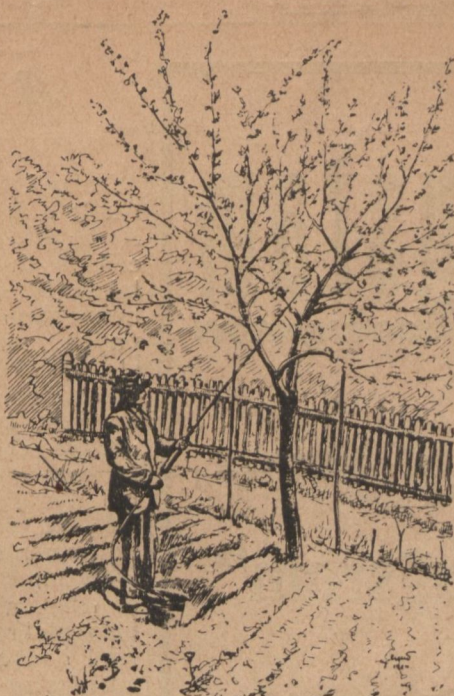
háziállatokra
veszélytelen,
a patkányt biztosan
elpusztítja.

Kérjen ismertetőt!

Gyártja:

CHINOIN Gyógyszer és Vegyészeti Termékek Gyára R.-T.
Ujpest, Tó ucca 5.

ENDA

gyümölcsfák téli
permetezésére

ENDA használata után a fák kérge kisimul.
A kórokozó ártalmas rovarok, molyok, zuzmák
elpusztulnak.

ENDA téli permetezése biztosítja a jövő évi termést.
Tavasszal virágzás után ARZOLAVAC permetezzen.

Gyártja:

Chinoín Gyógyszer és Vegyészeti Termékek Gyára R.-T.
Ujpest, Tó ucca 5.

Mc Cormick tractor

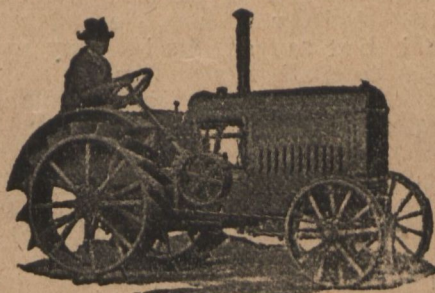
28 golyóscsapágy

Magasfeszültségű

mágnes

Motorhengerek kicserélhetők

Légtisztítóberendezés

Működő részek porral teljesen megvédve

Beépített regulátor

Fordulat önműködően szabályozva

Szijtárcsa a motoron

Levehető

kapaszkodók

International Harvester Company Mc Cormick & Deering, Chicago

VEZÉRKÉPVISELET

DÉNES B.

R.-T., Gőz- és Motorekeosztály
Budapest, V., Váci-ut 98. szám.

Levélcím: Budapest 56. Fiókbérlő.

Sürgőny cím: „Débert Budapest”

Telefon: Lipót 909—89 és

909—51 — Alapítva 1883